

Прес съобщение

Експерти от Съвета на Европа отказват да вземат предвид предложенията за подобряване проекта на Конвенцията за достъп до документи

Предложенията, дадени от гражданското общество, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и информационни комисари бяха отхвърлени без по-нататъшна дискусия

Страсбург, 15 октомври: Групата експерти от 14 държави, която се срещна в Страсбург между 9 и 12 октомври, отказа да разгледа предложенията за съобразяване на бъдещата Европейска Конвенция за Достъп до Официални Документи с приетите стандарти в 47те страни-членки на Съвета на Европа.

С 10 срещу 4 гласа, експертите отхвърлиха по-нататъшното обсъждане на такива ключови аспекти от правото на информация като право да се търси достъп до всички документи, съхранявани от законодателната и съдебната власт. Те също отхвърлиха по-нататъшни дискусии относно правото да се обжалват административни откази за предоставяне на информация, което е общ проблем в много от държавите. Тези разпоредби понастоящем не са включени в проекта на Конвенцията.

Експертите имаха пред себе си конкретни проектопредложения, внесени от 245 граждански организации от Европа и от целия свят. Подобни предложения за подобряване на проектозакона бяха получени от Представителя за свобода на медиите към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), правителството на Словения и информационните комисари на шест европейски държави – Германия, Унгария, Сърбия, Словения, Великобритания и Македония.

Внесеният от ОССЕ текст определя сегашния проект на Конвенцията като съдържащ съществени пропуски и призовава за разглеждането им от страна на групата експерти.

Въпреки това, предложенията за подобрения бяха отхвърлени без дискусия по същество. Докладът от срещата на експертната група отбелязва нежеланието да се започне отново дебат по текста, който „в сегашния си вид представлява компромис между твърде противоположните гледни точки на страните-членки”. Един от членовете на групата заяви, че „това, което направихме е изготвяне на предложение за минимални стандарти; но това не е било нещо, което имахме като изрична задача”.

В същия дух мнозинството от групата реши да не определя ограничения за възражения, които могат да се внесат от държавите-членки. Това означава, че всяка държава може да подпише Конвенцията, но е свободна да внася възражения по който и да е аспект. Това решение противоречи на ялната тенденция при изготвяне на договор, засягащ човешките права. Други договори на Съвета на Европа относно човешките права,

например Конвенцията срещу мъченията и трафика на хора и Хартата за малцинствените езици не допускат почти никакви възражения срещу конкретни разпоредби, които биха могли да засегнат същността на въпросното право.

Хелън Дарбишър, директор на *Access Info Europe*, която участва в дискусиата като наблюдател, коментира: „Разочароващо е, че групата, доминирана от установените демокрации на Западна Европа, отказа дори само да разгледа някои много конкретни предложения, които биха гарантирали, че първата в света конвенция за достъп до информация поставя приемливи минимални стандарти”.

„Вместо да действат като независими експерти, редица членове на групата открито заявиха, че са имали инструкции от своите правителства да гарантират, че бъдещата Конвенция няма да наложи промени в националното законодателство. Резултатът е проектодоговор, който съгласува недостатъците и особеностите на националните законодателства в страните, представени в Групата, и поради това не отговаря на приетите стандарти. Това е предателство от страна на Групата”.

Предстои проектодоговорът да бъде разгледан от Координационния комитет по правата на човека в Съвета на Европа на 9 ноември 2007 г. *Access Info Europe*, Article 19 и Правна инициатива на Отворено Общество призовават Комитета по правата на човека в Съвета на Европа да не приема договора в този вариант. Гражданските организации настояват Комитетът или да въведе предложените промени или да ги върне за по-нататъшно обсъждане в Групата от експерти.

Бележки:

Сегашният проектодоговор има редица недостатъци:

1. Не включва в задължителния си обхват всички официални документи, съхранявани от законодателната и съдебната власт, което сериозно ограничава обхвата на правото до информация.
2. Не гарантира правото на достъп до официалните документи, съхранявани от физически и юридически лица, които изпълняват обществени функции, което е повод за тревога в епохата на приватизация и аутсорсинг на управленски функции.
3. Не определя някои основни категории официални документи, които трябва да бъдат публикувани от обществените институции по тяхна инициатива, като например тези, съдържащи финансова информация или информация за обществени поръчки.
4. Не защитава правото на заявителя да възражава при нарушения при обработване на заявленията като мълчалив отказ, отказ да се приемат заявления и твърде високи цени за копия.
5. Липса на гаранции, че заявителите ще имат право да обжалват пред независим орган (съд, комисар или друга инстанция), който би могъл да задължи институцията да предостави достъп до искания документ.
6. Липса на изискване държавите да определят максималния срок, в който трябва да се отговори на едно заявление.
7. Недостатъчно ясно определение на изключенията от достъпа до информация, отказ да се гарантира, че само законовият търговски интерес може да бъде достатъчно основание за отказ да се предоставят официални документи.

Групата от експерти, на която беше възложена задачата да изработи проект на Европейска Конвенция за Достъп до Официални Документи започна работа през месец

януари 2006 г. и е с мандат до края на 2007 г. Срещата, която се проведе от 9 до 12 октомври е последна. Проектодоговорът трябва да бъде одобрен от Комитета по правата на човека в Съвета на Европа и Съвета на министрите преди да бъде подписан и ратифициран. Възможно е други комитети и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа да бъдат консултирани преди приемането на окончателния вариант на Конвенцията.

Отвореното писмо на гражданското общество с подробности за всички изразени притеснения е достъпно на адрес <http://tinyurl.com/yr4fnr>. Писмото на ОССЕ е достъпно на: <http://tinyurl.com/2храаз>. Проектът на Конвенцията може да бъде намерен в Приложение III от докладите от срещите на Съвета на Европа е на <http://tinyurl.com/2vjtoo>.

За повече информация:

Хелън Дарбишър, изпълнителен директор, Access Info Europe
+34 667 685 319 Helen@access-info.org

Даниел Саймънс, правен сътрудник, Article 19
+ 44 20 7239 1192 Daniel@article19.org